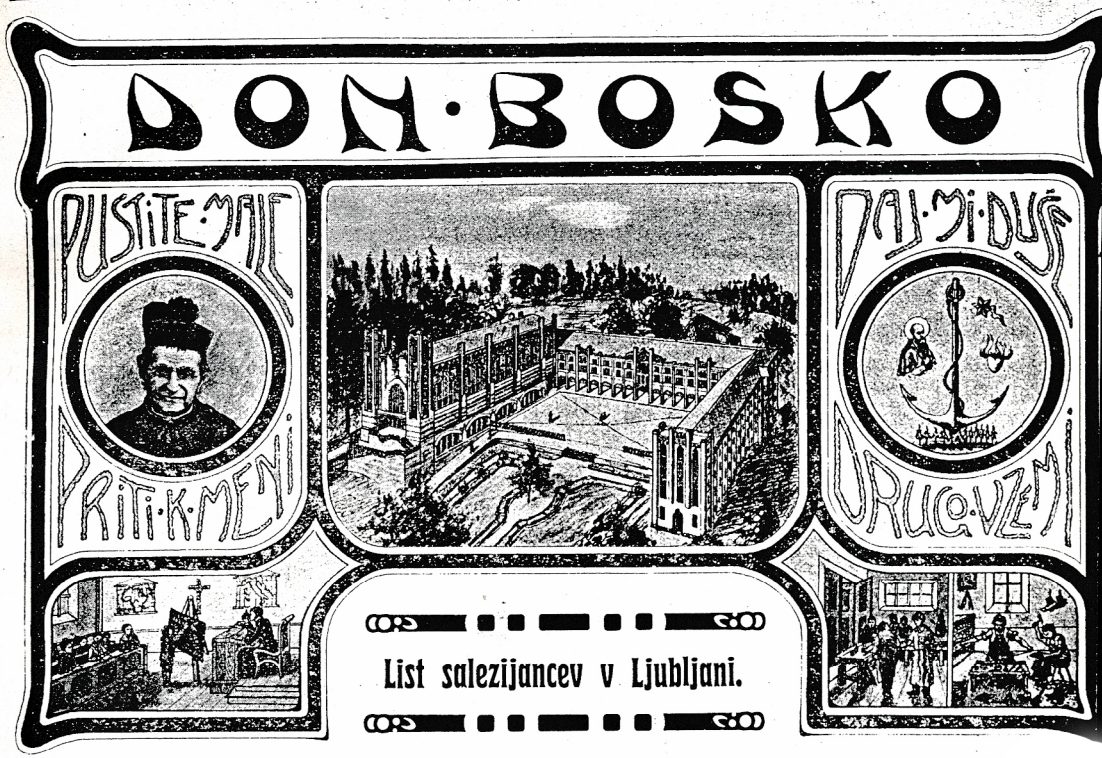
Leto II. Januar 1905. Štev. 1.

Pismo vrhovnega predstojnika don Mih. Rue salezijanskim sotrudnikom in sotrudnicam.

Velezaslužni sotrudniki in sotrudnice!

Predno začnem govoriti o novih salezijanskih napravah, se moram obrniti k varuhinji salezijanske družbe, k Mariji, pomočnici kristjanov, in ji izreči hvaležnost za premnoge dobrote, katere je v minulem letu podelila salezijanski družbi.

Znano Vam je, kako je Ona vedno vodila in podpirala našega don Boska. Že predno je začel veliko in prekoristno delo nedeljskih zabavišč, mu je Marija začela kazati svojo podporo. Ali od onega značilnega dne, ko je Marija Devica pripeljala don Bosku prvega dečka, je pomnožila svojo materno skrb.

Marija Devica tudi dandanes neprestano podpira salezijansko družbo. Preteklo je skoraj 17 let, odkar sem moral prijeti za krmilo velikega in dobrotljivega očeta. Družba se je v tem času čudežno povečala in razvila, za kar se pa moramo zahvaliti Mariji, pomočnici kristjanov.

Tudi v minulem letu je Marijin blagoslov bogato rosil na našo družbo. Da pa pokažemo nebeški Kraljici svojo hvaležnost, smo sklenili kljub ve-

likim oviram in stiskam odpreti v bodočem letu mnogo novih dobrodelnih ustavov. Najprej vam želim našteti nova podjetja, katera so podvzeli salezijanci v minulem letu, ki naj spominjajo naše potomce na slavni jubilej brezmadežne Device.

Dobrohotnost sv. Očeta in družba sal. sotrudnikov.

Predno začnem naštevati podjetja minulega stoletja, moram najponižnejše zahvaliti sv. očeta Pija X., ki nam je v ravnokar preteklem letu skazal dve veliki dobroti in tako pokazal veliko naklonjenost salezijanski družbi. Najprej nas je hotel iznenaditi z lastnoročnim pismom (17. avg.), o katerem sem vas takoj obvestil. Nadalje nam je poslal celo vrsto novih odpustkov za družbo sal. sotrudnikov. Kdor pa hoče postati deležen teh odpustkov, mora moliti vsak dan Oče naš ... Češč. Marija ... in Čast bodi ... v čast sv. Frančišku saleškemu s pristavkom: „Sv. Frančišek saleški, prosi za nas.“ Sicer je bila ta pobožna vaja že vpeljana v knjižici salezijanskih sotrudnikov, a vsejedno nas je sv. oče hotel vnovič k temu spodbuditi. Ako so pogoji za pridobitev teh odpustkov tako lahki, kdo se ne bode potrudil in tekmoval, da jih pridobi večje število?

Da nas je pa sv. oče hotel tako počastiti, se moram zahvaliti vam, velezaslužni sotrudniki in sotrudnice, ker je on uvidel, da so le z vašo pomočjo mogli salezijanski zavodi tako bujno napredovati in se množiti. „Brez vaše radodarnosti“, ponavljam tudi jaz z don Boskom, „bi bil mogel storiti jako malo ali pa nič. Z vašo blagodarnostjo smo pa mogli osušiti marsikatero solzno oko in rešiti marsikatero dušo. Z vašo blagodarnostjo smo mogli ustanoviti mnogoštevilne zavode in zavetišča, kjer je bilo in je še sedaj v varnem zavetju in oskrbovanju na tisoče sirot, iztrganih iz rok obupa, ugrabljenih iz krempljev neverstva in nemoralnosti. Z vašo blagodušnostjo smo razširili misijone do skrajnih mej te zemlje in poslali na tisoče delavcev v Gospodov vinograd.“

O, kako lepo in prevzvišeno je vaše delo, marljivi sotrudniki in sotrudnice. Koliko dobrih del postanete deležni! Pri tem premišljevanju se tudi jaz pridružim papeževemu voščilu in želji in voščim iz dna srca, da bi družba salezijanskih sotrudnikov vsak dan bolj rastla in s pomočjo božjo postala tako mnogoštevilna, da bi ne bilo ni mesta, ni vasi, kjer ne bi vladal živ duh salezijanskega ustanovnika don Boska, in kjer bi se ne gojila posebna ljubezen do salezijancev in do njihovih gojencev.

Nova salezijanska podjetja v letu 1904.

Največjo skrb je obračal don Bosko na nedeljska zabavišča. Vedel je, da taka zabavišča največ koristijo mladini, zato jih ni nehal nikdar priporočati. Da ustrežemo želji velikega očeta don Boska, smo tudi mi v minulem letu ustanovili na raznih krajih nova zabavišča.

V Pizi je bilo že pred nekaj leti odprto nedeljsko zabavišče. Videč, koliko dobrega doprinaša to zabavišče, smo po mnogih prošnjah odprli še drugo zabavišče. Istotako v mestu Livorni.

Tretje zabavišče skupno s sirotišnico smo na željo ondotnega nadškofa odprli v mestu Bari. V Potenci smo na prošnjo milostljivega škofa odprli nedeljsko zabavišče in vzeli v oskrb semenišče. V Schiu smo odprli zavod za mladeniče, ki se žele posvetiti salezijanski družbi. V Foglizzi v Pijemontu in v Št. Gregoriju pri Kataniji smo odprli dva semenišča za salezijanske bogoslovce. V Esti smo razven zavoda sprejeli tudi vodstvo mestnih šol. Vse to v Italiji.

Tudi drugodi smo v minulem letu podvzeli lepo število novih podjetij. V Londonu smo razven nedeljskega zabavišča vzeli v oskrb novo župnijo. Blizu Londona smo ustanovili misijon za Poljake. V Dilbeeku v Belgiji in Karabanchelu blizu Madrida smo odprli dve novi semenišči za salezijanske bogoslovce. V Kadiži (Cadice) smo ustanovili obrtno šolo, za kar se imamo zahvaliti neki blagi in radodarni sotrudnici. V Daszawi v avstrijski Poloniji smo odprli drugi zavod. V Carigradu smo pa kljub velikim oviram ustanovili misijon.

Če pogledamo v Ameriko, najdemo tudi tu mnogo novih podjetij. V mestu Cuzco (Perù) smo odprli poljedelske šole, v Bagi v Braziliji pa zavod s šolami. V mali državi Rio Grande do Sul smo ustanovili obrtne šole in tik njih nedeljsko zabavišče. V Villa Concepcion (Paraguay) smo odprli rokodelske šole in v Kordobi v Argentiniji zavod s šolami. V južni Patagoniji smo blagoslovili novo župnijo in zavod. Tudi v Kolumbiji v mestu Ybagnè smo odprli nov zavod.

Kakor vidite spoštovani sotrudniki in sotrudnice, smo v preteklem letu z vašo pomočjo začeli lepo število novih podjetij. Toda ne morem, da bi vam ne omenil tudi druge salezijanske razstave, ki je bila proti koncu minulega leta odprta v Turinu.

Obhajali smo petdesetletnico, odkar je don Bosko ustanovil v sal. oratoriju v Turinu prve rokodelske šole. Da bi mogli lepše obhajati petdesetletnico, smo odprli drugo salezijansko razstavo obrtnih del in poljedelskih pridelkov. Z velikim sijajem smo jo odprli, lepo število odličnih oseb jo je obiskalo in z največjim sijajem smo jo zopet zaključili. Vse to kaže, kako priljubljena so ljudstvu don Boskova dela.

Podjetja hčerâ Marije, pomočnice kristjanov v l. 1904.

Tudi Marijine hčere so v minulem letu podvzele mnogo novih podjetij. V Viarigi so odprle nedeljsko zabavišče, v Ottobiani in v Brisighelli razven nedeljskega zabavišča tudi notranje šole. V Livorni so ustanovile šole za one, ki želijo stopiti med „Hčere Marije pomočnice“. V Rimu so odprle drugo nedeljsko zabavišče.

Zlasti velikega pomena so obrtne šole v Conegliani, v Garotolli in v Perosi.

Tudi zunaj Italije so odprle nove zavode. Samo v Braziliji v Ameriki so odprle pet novih zavodov. V Cachoeiri do Campo so vzeli v oskrb javne šole. V Batataes so odprle zavod in nedeljsko zabavišče; isto v Corumbà in v St. Pavlu. V Ponte Novi so prevzele vodstvo bolnišnice.

Nove zavode so ustanovile tudi v Tournay v Belgiji in v Salamanki na Španskem.

Nadalje so v Cuenci odprle nove šole in nedeljsko zabavišče, v Mehiki delavnice za male deklice, v Brinkmanu v Argentiniji nedeljsko zabavišče in zavod. V Punta Arenas v Patagoniji so sezidale novo sirotišnico in v Rio Cruz nov zavod in nedeljsko zabavišče. V Kolumbiji so vzele v oskrb novo bolnišnico za gobave.

Nove ustanove za leto 1905.

Tudi letošnje leto, kakor že sedaj kaže, bomo morali sprejeti mnogo novih podjetij. Nad 150 misijonarjev je v minulem novembru odpotovalo proti Ameriki, Afriki in Aziji. Takoj ko bodo dospeli v Matto Grosso, bodo ondi ustanovili novo naselbino med divjaki Coroados in Bororòs. To novo naselbino bodo izročili v varstvo sv. Jožefu. Razširiti nameravamo tudi misijon v srednji Patagoniji.

Prej ko mogoče bomo odprli v Chubut v srednji Patagoniji dve novi misijonski postaji, v Trelevu in v Gajmanu.

Z veseljem vam tudi naznanjam, da v kratkem odpremo na otoku Macao na Kitajskem prvi salezijanski zavod in drugi zavod v Meliaporu v zahodnji Indiji. Tudi v Calcuti je nadškof določil prostor don Boskovim sinovom.

Kakor vidite, se nam je v tem začetem letu odprlo novo obširno polje, zlasti na Kitajskem in v Indiji. Vse to naj bo v čast Mariji brezmadežni.

Nadalje omenjam, da smo začeli zidati štiri velike cerkve in razven tega še nekatere majhne kapelice. Prvo smo začeli v Milanu na čast sv. Ambrožu, drugo v Florenci v čast sv. Družini, tretjo v čast Jezusovemu Srcu na griču „Tibi dabo“ na Španskem, četrto v čast Mariji pomočnici v Buenos Ayresu.

Koliko dobrega tedaj storijo salezijanci s pomočjo spoštovanih sotrudnikov. Bog naj vas blagoslovi, blagi sotrudniki in sotrudnice; Marija pomočnica naj vam bo vedno varno pribežališče v vseh težavah! To vam želi iz dna srca, velezaslužni sotrudniki in sotrudnice Vam

***Turin,** 1. januvarja 1905.*

vedno udani
D. Mihael Rua.

Odpustki salezijanskih sotrudnikov.

(Potrjeni od papeža Pija X. dné 13. jul. 1904.)

I.

Popolni odpustki.

Kadar salezijanski sotrudniki in sotrudnice po dobro opravljeni spovedi in sv. obhajilu molijo po namenu sv. očeta, dosežejo popolen odpustek:

1. Na dan vpisa med salezijanske sotrudnike.
2. Enkrat v mesecu. Dan si lahko vsakdo sam izbere.
3. Enkrat v mesecu, če pridejo k salezijanskemu shodu.

4. Tisti dan v mesecu, ko opravljajo vajo dobre smrti.

5. Vsako leto isti dan, ko so se posvetili Jezusovemu Srcu.

6. Vselej, ko delajo duhovne vaje.

7. V vseh Gospodovih in Marijinih praznikih, kakor tudi v praznikih apostolov in nekaterih drugih svetnikov. Te odpustke bomo mesec za mesecem objavili v listu.

8. Nadalje dosežejo odpustke rimskih in jeruzalemskih postaj, odpustke sv. Jakoba v Kamposteli in porcijunkolske odpustke vselej, kadar pobožno zmolijo pet Oče naš ... Češč. Marija ... Čast bodi ... za blagostanje krščanstva.[1])

9. Ob smrtni uri, ako vsaj v srcu pokličejo presv. ime „Jezus“.

II.

Nepopolni odpustki.

A. Odpustek sedmih let dosežejo sotrudniki:

1. Vselej, kadar ponovijo posvečenje presv. Jezusovemu Srcu.

2. Vselej, kadar učijo streči pri sv. daritvi.

3. Vsak petek, ako molijo pet Oče naš ... Češč. Marija ... Čast bodi ... v spomin Kristusovega trpljenja.

B. Odpustek 300 dni dosežejo salez. sotrudniki vselej, kadar storijo kako delo usmiljenja.

III.

Posebne pravice.

1. Vse maše, katere opravijo duhovniki za umrle sotrudnike in sotrudnice, so vedno in povsod privilegirane.

2. Duhovniki-sotrudniki imajo katerikoli altar privilegiran trikrat v tednu.

3. Vsak predsednik (voditelj) sotrudnikov, če je duhovnik, ima pravico:

a) Blagosloviti zunaj Rima zasebno vsak čas, javno pa le v adventu, v postu, za časa duhovnih vaj in misijonov rožne vence, svetinje, križe in male kipe s papeževimi odpustki. Rožnim vencem more tudi podeliti odpustke imenovane „sv. Brigide“.[2])

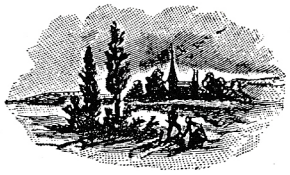
b) Dalje more podeliti s sv. križem ali tudi samo z znamenjem sv. križa v zadnji adventni in postni pridigi, zadnji dan sv. misijona ali duhovnih vaj papežev blagoslov s popolnim odpustkom. Istotako more podeliti papežev blagoslov s popolnim odpustkom vsem umirajočim.

IV.

Polajšave.

1. Sotrudniki, ki radi bolezni ali slabosti ne morejo iti v cerkev, dosežejo omenjene odpustke doma, ako molijo pet Oče naš ... Češč. Marija ... Čast bodi ...

2. Sotrudniki živeči v semeniščih, zavodih in samostanih, morejo dobiti v domači kapelici tudi one odpustke, ki so podeljeni le salezijanskim cerkvam.

[1]) Te odpustke lahko dobijo, ne da bi natančno poznali njih število in kakovost, zadostuje, da molijo pet Oče naš ... Češč. Marija ... Čast bodi ... in da so v milosti božji.

[2]) Da podelijo odpustke imenovanim predmetom, zadostuje, da imajo namen podeliti odpustke, in da naredijo nad predmeti znamenje sv. križa. (Decr. 11. apr. 1840. in 7. jan. 1843.)

„Don Bosko“ v letu 1905.

Vsak blagočuten človek se s posebno ljubeznijo ozira na rojstno hišo, na domačo cerkev, kjer je bil oblečen v belo obleko nedolžnosti in na blagoslovljeno zemljo, kjer v senci sv. križa počivajo ostanki dragih umrlih. Ti kraji nas spominjajo na nedolžna leta brezskrbne mladosti, zato nam je spomin nanje sladek, poln blagih občutkov. In res, kaj je za nas bolj prijaznega, kot ono poslopje, ki je sprejelo prve krike otroških dni in nas hranilo v pomladi nežne mladosti? Kaj je bolj svetega, kot one blagoslovljene stene, med katerimi smo komaj rojeni po posebni božji milosti bili prerojeni v studencu sv. krsta? In slednjič, kje najdemo bogatejši vir resnih misli in svetih sklepov, kot v spominu na blagoslovljeno zemljo, kjer počivajo trupla naših dragih, ki nam kličejo: „Na svidenje v nebesih“?

Ta čutila pa ne polnijo le posamne osobe, posamne družine, marveč tudi one velike skupine, katere imenujemo „krščanske ali redovne družbe“. Zato se tudi salezijanska družba s posebno ljubeznijo ozira na rojstno hišo svojega početka, na svetišče nebeških milosti in na grob dragega očeta. Rojstna hiša je oratorij sv. Frančiška saleškega v Turinu, svetišče nad vse ljubljeno je cerkev Marije pomočnice, grob očetov je pa grob don Boska v Valsalicah pri Turinu.

Koliko lepih sklepov in sladkih spominov se vzbudi v srcu ob spominu na te svete kraje. Vprašajmo misijonarje, ki so za rešitev neomikanih narodov žrtvovali svoje življenje, vprašajmo jih, odkod zajemajo moč v težavah, in slišali bomo: „Spomin na oratorij sv. Frančiška, odkoder odmeva glas don Boskov — daj mi duše, drugo vzemi, — nas osrčuje in krepi.“ Vprašajmo jih, odkod zajemajo tolažbo v bridkostih in pokazali nam bodo ali na svetišče Marije pomočnice, v katerem so klečali, predno so se podali na veliki ocean; ali na grob don Boskov, v katerem počiva najboljši oče in kliče iz groba: „Sinovi moji, delujte, dokler je dan!“

Da ustrežemo željam svojega srca in gotovo tudi željam blagih sotrudnikov, se bomo letošnje leto v sladkem spominu ozirali zlasti na rojstno hišo ali zibel sal. družbe, na veličastno svetišče Marije pomočnice in na grob blagega očeta don Boska. Ker v tem mesecu še ni bilo mogoče začeti, bomo v prihodnjem mesecu začeli podajati kratke črtice omenjenih krajev. Razven tega bomo v tem letu skušali govoriti o češčenju Marije, pomočnice kristijanov; nadaljevali bomo življenje don Boskovo, o salezijanskih misijonih in o drugih salezijanskih napravah.

Praznik Brezmadežne v salezijanskem zavodu v Turinu.

(Pismo slovenskega salezijanca J. P.)

Oratorij sv. Fr. Sal. — ***Turin,*** *13. dec. 1904.*

Ljubi sobratje!

Gotovo ste tudi vi obhajali praznik bezmadežnega spočetja z vso slovesnostjo, s katero se more obhajati v vaši borni kapelici. Ker vem, da bi vas zanimalo slišati o slovesnosti, s katero smo obhajali omenjeni praznik v salezijanskem oratoriju v Turinu, sem sklenil to praznovanje ob kratkem opisati.

Ne bom opisoval devetdnevnice, katero smo obhajali kolikor mogoče slovesno. Le to omenim, da smo vsak dan imeli dve cerkveni pobožnosti in sicer zjutraj za učence obrtnih šol, zvečer pa za dijake. Pri vsaki pobožnosti je bil govor o Mariji, pete litanije in slovesen blagoslov.

Gojenci so udano poslušali svoje predstojnike, katere iskreno ljubijo, in so se pridno pripravljali za prelepi praznik.

Zlasti slovesno smo obhajali tridnevnico. Med blagoslovom je bilo pred altarjem vedno po sedem duhovnikov. Se razume, da tudi „malega klerusa“ ni manjkalo.[1])

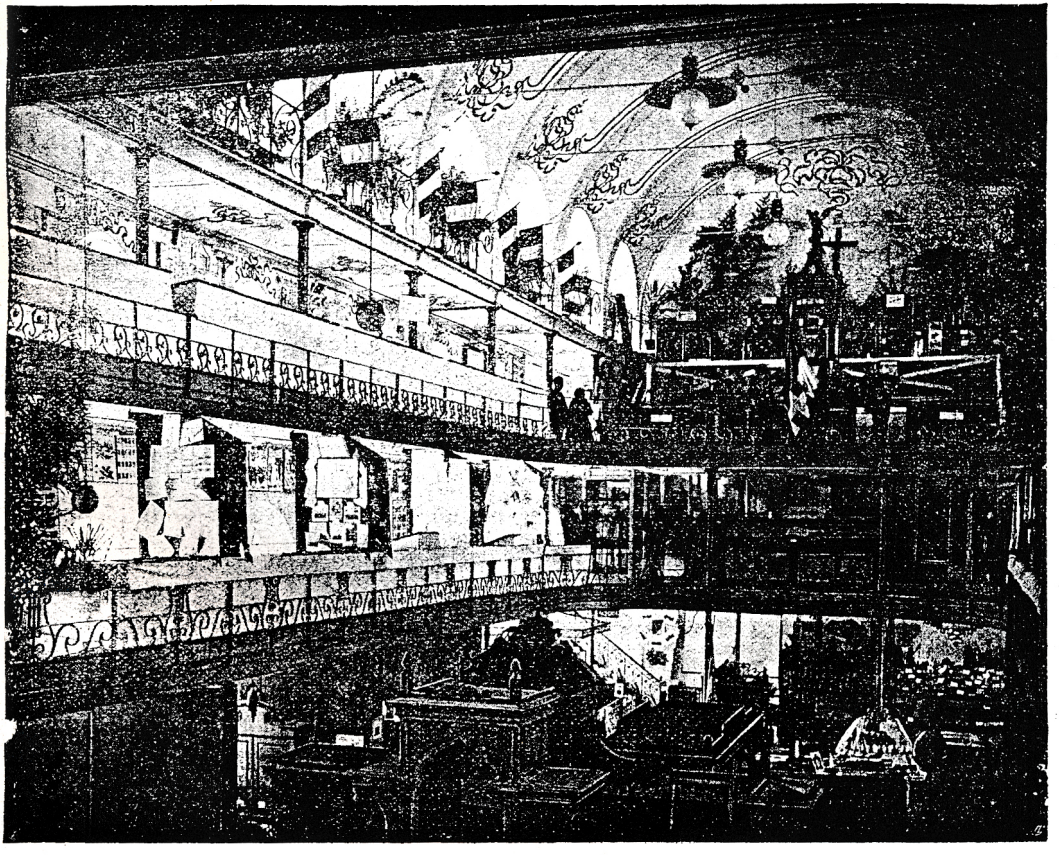
V sredo popoldne, namreč zadnji dan devetdnevnice, sem šel nekoliko po mestu. Želel sem videti, kako so meščani okrasili cerkve. Bil sem v petih cerkvah. Povsod je bila cerkev umetno okrašena. Najbolj mi je ugajala župnijska cerkev sv. Tomaža, katero oskrbujejo čč. oo. frančiškani. Tudi tu so slovesno obhajali tridnevnico. Stopil sem v cerkev ravno med pridigo. Bila je polna vernikov. Mlad frančiškan je tako goreče in učeno govoril o Mariji, da se nisem mogel ločiti, dokler ni bil govor končan. Celo uro sem ga poslušal in se nisem prav nič naveličal.

Po končanem govoru sem se takoj napotil proti domu, kjer se je okrog sedme ure imela slovesno zaključiti devetdnevnica. Naglih korakov sem stopal proti domu. Že od daleč sem zagledal visoko nad hišami brezštevilno lesketajočih se lučič. Bila je električna razsvetljava nad streho našega svetišča. Velik kip Marije brezmadežne, ki se ponosno vzdiguje nad visoko kupolo, je bil ves v svetlobi. Res krasen prizor, ki je človeško srce še bolj

[1]) „Mali klerus“ imenujejo male dečke oblečene v duhovsko obleko, ki med sv. daritvijo lepo urejeni stojijo pred altarjem. Ljudstvu zlasti ugaja njih lepo zadržanje. Med klerus sprejmejo le najbolj pridne gojence.

povzdigoval k Mariji Devici. Na trgu pred cerkvijo je stalo mnogo ljudstva in občudovalo umetno razsvetljavo.

Ravno prav sem prišel domov. Komaj sem stopil v zavod, so se oglasili zvonovi in zvabili na trgu stoječe ljudstvo v cerkev. Še sem se živo spominjal lepote ravnokar obiskanih cerkvâ, a ko sem stopil v naše svetišče, sem dobil nov utis. Nekaj čarobnega, nekaj nepopisljivo lepega mi je stopilo pred oči. Že svetišče samo na sebi se mi zdi bolj veličastno od drugih turinskih cerkvâ, ta večer pa je bilo še veliko veličastnejše. Z električno lučjo je bilo razsvetljeno tako, da ni bilo temnega kotička.

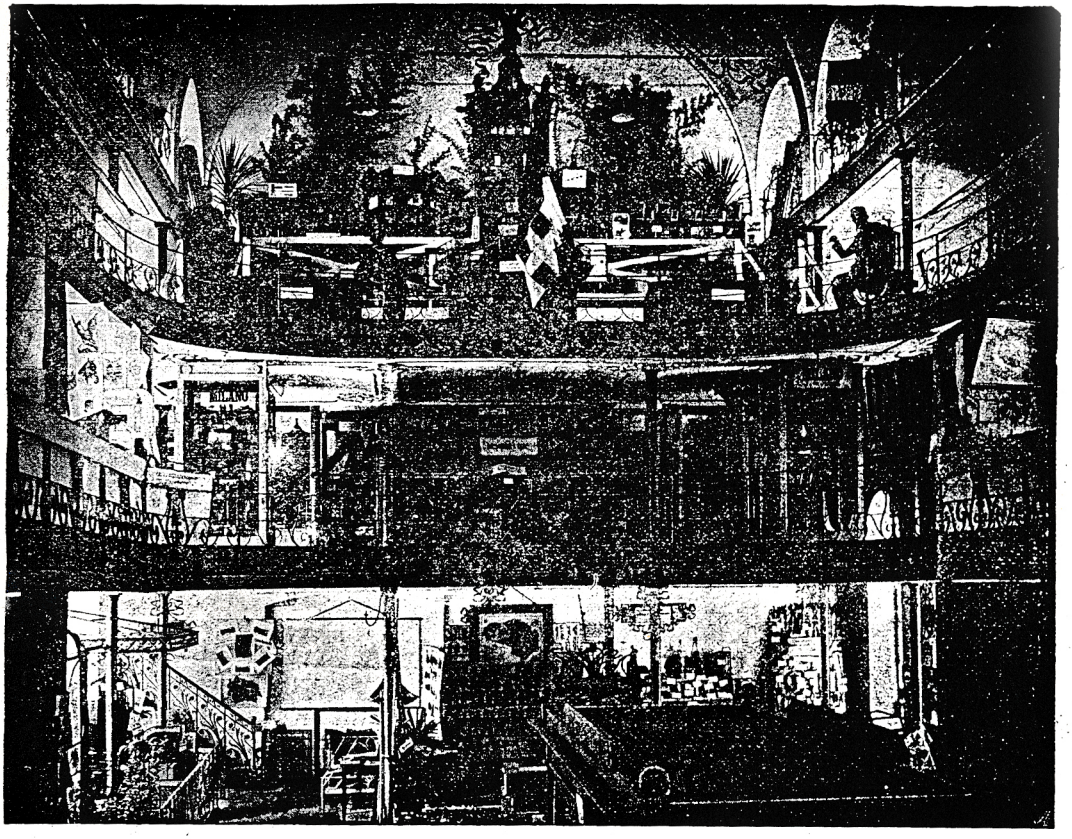

Druga salezijanska razstava obrtnih del v Turinu.

In kaj šele naj rečem o velikem altarju, o oni krasni sliki Marije pomočnice, na glavi katere se bliščí zlata krona rimskega papeža? Ves altar je bil v svetlobi. Nevidne svetilke so odbijale svetlobo ter jo v podobi žarkov pošiljale na Marijin obraz in tako še bolj povzdignile krasoto Njene podobe. Mramornati stebri so bili oblečeni v bogate preproge. Pred obhajilno mizi na levi strani se je pa iz vrta cvetic in lučic vzdigoval kip brezmadežne Device.

Po večerji smo se vnovič zbrali v podnožju krasno ozaljšanega altarja. Najprej smo zapeli dobro znano Marijino pesem „imparate o valli e monti . . .“ Prvi del smo peli skupno. Ko smo skončali, je prvi del samospeva zapel sopran, kateremu se je pri drugi kitici pridružil alt in oba glasova sta se čudovito lepo vjemala do konca. Nikdo se ni premaknil med petjem, vladala je popolna tišina, kakor da razun dveh pevcev ni bilo žive duše v svetišču. Po končanem dvospevu je iz več nego 1200 grl navdušeno zagrmela slava Mariji. Neopisljiv utis je moralo to napraviti na vse navzoče.

Po večernih molitvah je vodja zavoda, č. g. S. Marchisio razložil, zakaj

Druga salezijanska razstava obrtnih del v Turinu.

cerkev obhaja ta praznik tako slovesno in zakaj se morajo salezijanci še posebej veseliti tega praznika. Poudarjal je, da je salezijanska družba začela prav na ta praznik, da je Marija sama vzbudila našo družbo in si sezidala to krasno svetišče. „Poglejte na altar“, je rekel med drugim, „na njem se vse leskeče v zlatu in srebru. Vse to si je Marija sama preskrbela. Vse to so prinesle osebe, ki so dosegle posebno milost od naše Marije.“

Drugi dan so se na vse zgodaj začele sv. maše. Vrstile so se jedna za drugo. Upali smo, da bo ob desetih pel sv. mašo č. g. Mihael Rua, a

žalibog, da mu bolezen ni dopustila zapustiti sobe. Že skoraj dva meseca ne more stopiti na noge. Ni v postelji, marveč sedi na divanu, ki mu že več let služi za postelj. Pred seboj ima v polukrog zarezano mizico, na kateri piše in pregleduje pisma. Obiskovalce še vedno sprejema.

Namesto njega je pel sv. mašo č. g. Alojzij Rocca. Govoriti o petju, bi bilo odveč; dosti reči, da se je sam Perosi izrazil, da bi se štel srečnega, ako bi imel take pevce.

Po kosilu nas je zabavala godba. Tudi č. g. Mihael Rua, dasi bolehen, se je dal prenesti v naslonjaču na mostovž in od tam nekaj minut prijazno gledal vesele gojence, ki so ga navdušeno pozdravljali.

Po večernicah smo šli v gledišče. Tu so se vršili govori, deklamacije in žive slike o Brezmadežni. Med odmori je svirala godba, ali pa so dijaki slavili Marijo s petjem, katero je nalašč za to slavnost uglasbil sobrat vitez Dogliani. Z glediščem je skončala lepa slavnost, ki nam bo ostala v sladkem spominu.

Rad bi vam še kaj povedal o prazničnem oratoriju, kamor je prišlo nad 700 dečkov častit Marijo in opevat Njeno slavo, a sedaj nimam časa. Upam, da vam v kratkem zopet kaj poročam.

Priporočam se vam v molitev. Tudi jaz se vas bom spominjal v tem svetišču.

Vam udani sobrat

J. P. bogoslovec.

Nekaj črtic o salezijanskih misijonih.

Ognjena zemlja.

Celo najskrajnejši del Patagonije in najbolj južne ameriške otoke je božja Previdnost izročila don Boskovim sinovom, da ondi oznanjujejo besedo božjo in razširjajo sv. vero. Magellano je leta 1519. prvi prepotoval to deželo. Ker je na večih krajih opazil goreče grmade, katere so kurili divjaki, je to deželo imenoval „Ognjeno zemljo“.

Prebivalci Ognjene zemlje so divji. Kakor živali živé po gozdih in votlinah. Hranijo se največ z ribami, katere z velikim veseljem lovijo. Spijo v bajtah spletenih iz vej ali pa v podzemeljskih jamah. Sredi bajte stoji veliko ognjišče, okrog katerega posedajo divji prebivalci, pečejo ribe in si ugrevajo od mraza otrple ude. Svoje čokato telo pokrivajo s kožami morskih psov. Oboroženi z močnim lokom in pušicami hodijo na lov in se branijo pred divjimi zvermi.

Njih značaj ni divji, pač pa bojazljiv. Kakor Patagonci (Koroados) tako tudi ti verujejo v dobrega in hudobnega Boga. Pogosto molijo k hudobnemu Bogu in ga prosijo, naj jih pusti v miru.

Monsign. Jožef Fagnano se je leta 1886. prvi izmed don Boskovih sinov napotil proti Ognjeni zemlji. Dné 31. oktobra se je vkrcal v Buenos-Airesu s petindvajsetimi vojaki, šestimi mulami in petdesetimi ovcami. Morje je bilo ves čas mirno, tako, da je že 20 novembra mogel pozdraviti novi svet, vzhodno Ognjeno zemljo.

Prvi se je izkrcal kapitan z dvanajstimi vojaki in šestimi mulami. Tu šele se je začelo težavno življenje za naše misijonarje. Ko so mule skočile v vodo, so se pretrgale vezi. Mesto da bi plavale proti obali, so se obrnile proti zahodu. Lahko si mislimo, kako je moral biti poveljnik vznemirjen, ko je videl, da se mule čedalje bolj oddaljujejo od suhe zemlje. K sreči je nek vojščak pravočasno zasledil eno mulo in ž njo sledil druge ter jih konečno obrnil proti obali. Ker niso mogli približati ladije suhi zemlji, bi brez mul ne bilo mogoče prenesti prtljage na suha tla.

Drugo jutro je monsign. Fagnano pod milim nebom opravil presveto daritev. Ko so se ob morski obali nekoliko odpočili, so se napotili proti zapadu. Tu so zagledali prve divjake, ki so zapustivši svoje koče, plašno bežali. Vojaki so jih sledili in jih vabili z različnimi igračami, a divji prebivalci se niso približali. Bežali so in se skrivali med gostim grmičjem ter metali zastrupljene pšice na nepoznane ptujce.

Poveljnik je opazil nevarnost in ukazal vojakom zasledovati z mečem zvite divjake. Tu pa se je zgodilo, česar nikdo ni pričakoval. Zastrupljena pušica je zadela poveljnika v čelo, da se je zgrudil ranjen na zemljo in obležal mrtev v potoku krvi.

Poveljnikova smrt je vžgala v srcih vojščakov željo po maščevanju. Kakor srditi levi so se vrgli vojščaki med uboge divjake in pobili vse, ki so se drznili zoperstavljati. Le dva moža sta mogla uteči.

Ko je monsign. Fagnano zapazil grozno maščevanje, se je nad nesrečnimi žrtvami milo zjokal. Karal je krute vojščake in objokoval uboge divjake. Ranjene pa, ki so v hudih bolečinah milo ječali, je prijateljsko tolažil in jim obvezoval rane.

Še bolj pretresljiv je bil prizor proti večeru. Žene in otroci umrlih in ranjenih so prihiteli k ubogim žrtvam in obupljivo jokali. Prijazne besede monsignora jih niso vtolažile. Celo noč so ostali na prostem in ondi jokali, vpili in divje tulili.

S težkim srcem se je drugi dan monsign. Fagnano s svojim spremstvom ločil od kraja, kjer je vladala smrtna žalost, in se napotil dalje. Preobširno bi bilo opisovati vse težave, ki so se zoperstavljale med širnim močvirjem. Zadostuje, ako omenimo, da so sredi pota morali odložiti prtljago in brez nje nadaljevati težavno potovanje.

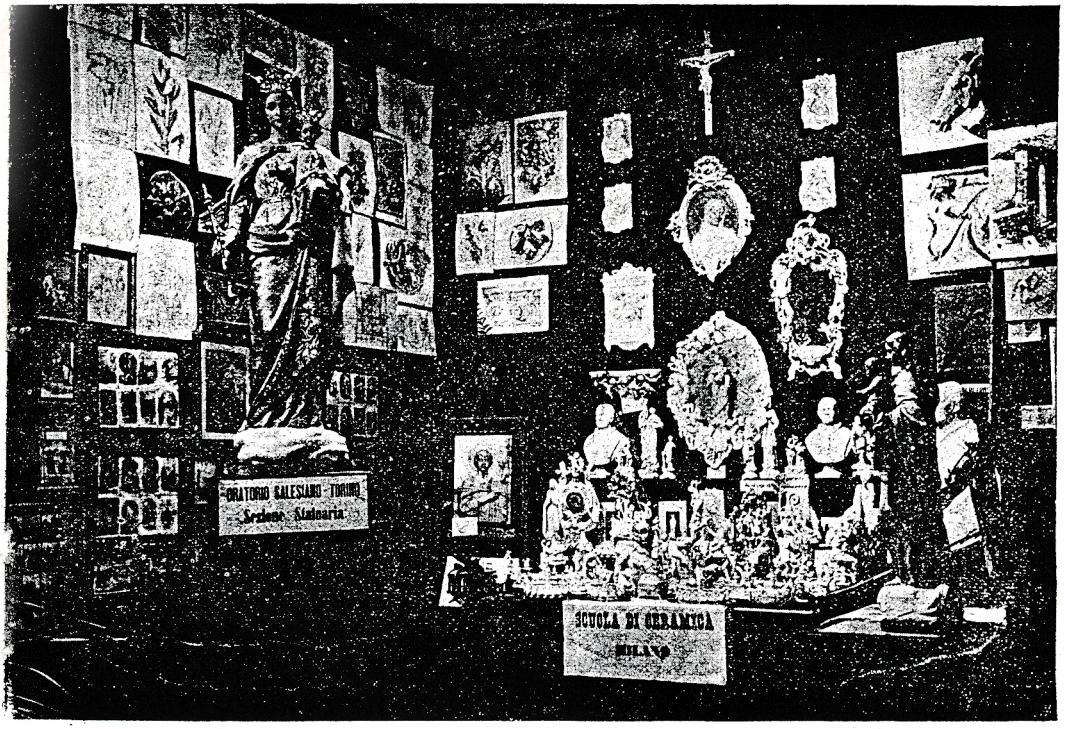
Po devetdnevnem potovanju so prišli do deroče reke Rozas. Na drugi strani reke so opazili lepo število indijanskih bivališč. S težavo so prebredli deročo reko; nek vojak je utonil v valovih.

Da bi se ne ponovil žalostni prizor prvega dne, je monsign. Fagnano ukazal vojakom, naj mu od daleč sledijo, on se je pa z zdravnikom Se-

gersom bližal divjim stanovanjem. Komaj so divjaki opazili ptujca, so divje bežali. Od vseh strani so frčale pušice. Marija Devica ju je varovala, da ju ni zadela smrtna pušica.

Da bi se divjaki ne bali, sta se misijonarja s povzdignjenimi rokami bližala in tako pokazala, da nimata nikakega orožja. Ko so indijanci to opazili, so tudi oni vrgli orožje od sebe in se počasi približali. Misijonarja sta jih obdarovala z zvončki in drugimi igračami. Videvši to drugi divjaki, so se tudi oni približali in kmalu je lepo število indijancev spremljalo ptujca. Vse so hoteli videti, vse so hoteli potipati.

Po kratkem odpočitku se se obrnili proti jugu. V začetku so indi-

Druga salezijanska razstava obrtnih del v Turinu.

janci navadno bežali in se poskrili po gozdih, ko so pa opazili prijazna znamenja, so se počasi približali.

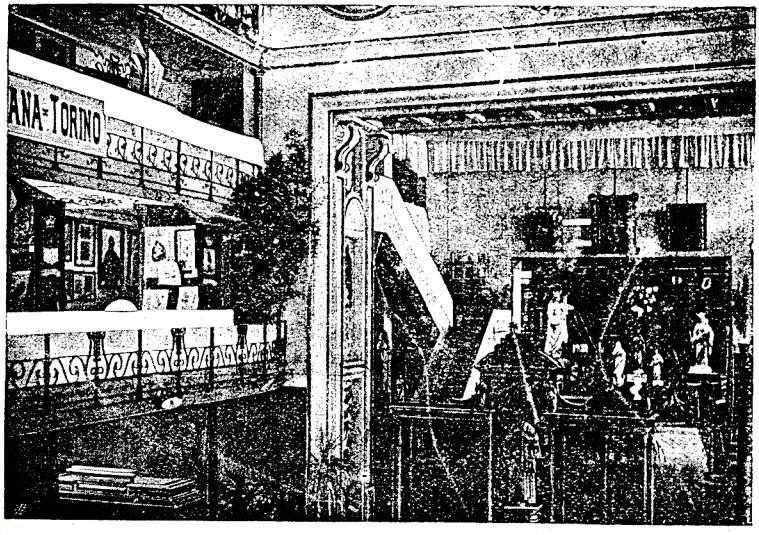
Monsign. Fagnano je tako prepotoval Ognjeno zemljo v vsi svoji dolžini. Pozneje se je še večkrat povrnil, in slednjič ondi ustanovil misijonsko hišo, kjer dandanes stanujejo salezijanski misijonarji in oznanjujejo fueginom božjo besedo. Hišo so razširili in tik nje sezidali veliko cerkev, kjer se divjaki zbirajo k molitvi. Misijonarji so naučili divjake staviti hiše, in sedaj vidimo na Ognjeni zemlji že cele vasi zidanih in lesenih poslopij.

Indijanka Juana.

V časopisih argentinske ljudovlade beremo spodbudljiv dogodek, ki bo gotovo ugajal našim čitateljem in to timbolj, ker ima zvezo s salezijansko družbo.

V bližini mesta Viedme je pred kratkim živela krščena indijanka. Visoka starost jo je oropala vida; bila je slepa. Bolezen jo je vrgla v skrajno uboštvo. Vsak čas se je bilo bati smrti. A ona ni mislila na smrt, živela je tako, kakor bi ne bilo posmrtnega življenja.

Po strašni povodnji, ki je leta 1899. zapustila v onih krajih strah in obup ter spremenila rodovitno zemljo v nerodovitno puščavo, je bila uboga

Druga salezijanska razstava obrtnih del v Turinu.

Juana (tako so imenovali starko) prisiljena prosjačiti in si iskati vsakdanjega živeža. Najraje je zahajala h hčeram Marije pomočnice. In kako bi ne, saj je tu najbolj gotovo dosegla, kar je želela.

„Revna sem; usmilite se me, tudi jaz imam pravico do življenja“, je nekoč zdihovala, ko je vsa trudna stopila v misijonsko hišo.

„Z velikim veseljem, žena Juana“, odgovori sestra, „a še raji bi storila, če bi vas včasih videla v cerkvi. Zakaj ne greste v cerkev, saj ste vendar kristijana?“

„To je moja skrb. Meni zadostuje, da opravim domače dolžnosti. Spovedujejo naj se redovnice. Bog me ljubi, in mislim, da je to dosti."

„Ne vem, če vas ljubi", odgovori sestra, „vem pa, da je vaša koča zbirališče slabih družb, kjer se pleše in kolne, in to v navzočnosti vaše dece. Vi bi bolje storili, če bi učili svoje otroke spoznavati Boga in moliti. Ali ni tako, žena Juana?"

„Boga še jaz ne poznam. Otroci naj rastejo v veselju. Otroci, ki v mladosti vživajo obilno veselja, postanejo hrabri, neustrašljivi možje."

Sestra ni govorila dalje; dala ji je nekoliko hrane in se oddaljila. Drugi dan zopet vidimo Juano stati pred vratmi in mirno čakati. „Kaj se je zgodilo, Juana?" jo vpraša mimoidoča sestra.

„Pričakujem sestro Terezijo. Sem lačna . . . ."

„Morate počakati, sestre ne bo takoj. Ta čas lahko stopite v kapelico in pozdravite ljubega Jezusa."

„Če pa ne vidim."

„Saj vas On vidi in sluša vašo molitev."

Komaj to izreče, pride sestra Tereza. Ta je dobro poznala ubogo starko in njeno malomarnost. „Oho, žena Juana!" vsklikne veselo sestra Tereza stopivši pred staro ženico. „Juana, jaz bi vas rada naučila moliti."

„Sem prestara; star človek se ne more učiti."

Sestra začne govoriti o poslednji sodbi. Starka nekoliko časa posluša in slednjič nejevoljna reče: „Pusti me, sestra, pusti me! Jaz sem lačna, jesti mi daj in me pusti. Jaz sem stara in vem mnogo."

„Poznam vaše znanje. Juana, jaz vem, da se ne daste omehčati, a vendar bi vas nekaj prašala. Ali smem?"

„No, kaj pa?"

„Ko boste bolni, ali me boste poklicali k sebi?"

„Zakaj pa ne? Samo . . . jesti mi boste morali prinesti."

„Kako rada, Juana. Torej prijateljici?"

„Zmirom, dobra sestra, zmirom", je veselo ponavljala starka in z darom v roki mrmraje odšla.

Taki pogovori so bili na dnevnem redu. Nekega dne prileze Juana vsa slabotna k sestri. „Slaba sem, sestra, in nimam ničesar, da bi se okrepčala", govori s slabotnim, pretrganim glasom. „Dajte mi grižljej kruha, drugači umrjem."

„Takoj tečem in poiščem", odgovori prijazna sestra. „Vi pa ta čas stopite v kapelico k Mariji Devici."

„Sem ti že povedala, da se iz starih ljudij ni treba norčevati. Jaz sem stara in izkušena . . ." Sestra jo prime za roko in skoraj siloma porine v kapelico. Indijanka je vpila in psovala sestro, ta pa jo je zaprla in veselo smehljajoč se tekla po grižljej kruha.

Kmalu se sestra povrne. Na tihem se priplazi v kapelico, želeča videti, kaj počenja indijanka. In kaj opazi? Žena Juana je stala v podnožju altarja in začudeno obračala udrte oči zdaj na levo, zdaj na desno. Slednjič jih ustavi na veličastnem kipu Marije pomočnice.

„In vendar vidim“, ponavlja sama s seboj. „Ta je, da, ta je.“ Počasi in s težavo se splazi na stopnjice altarja. Kakor zamaknjena zre prelepi kip. Nekaj govori, nekaj mrmra . . . Sestra posluša, stopi bližje, a besedi ne more umeti.

Minulo je več mesecev po tem dogodku. Nekega dne stopi nepričakovano k sestri Tereziji krepek mladenič in ji naznani, da je žena Juana bolna, in da želi ž njo govoriti. Sestra Tereza naroči, naj pazijo na zdravje stare ženice in izroči svetinjo Marije pomočnice, rekoč, naj se Juana z zaupanjem zateka k Mariji Devici. A žena Juana ni bila s tem zadovoljna; hotela je govoriti s sestro Terezijo, svojo prijateljico. Terezija se je spomnila obljube in takoj pohitela k ubogi bolnici.

„Kako vam je, žena Juana?“ nagovori sestra Tereza ženo Juano s prijaznostjo, ki je lastna le onim, ki darujejo življenje za ubogo človeštvo. „Kako se počutite?“

„Ti nisi bila zvesta svoji obljubi“, zavrne bolestno stara indijanka. „O, kako sem te vendar želela“, in debele solze so ji začele kapati na upala lica.

„Uboga reva“, je ponavljala sestra Terezija, medtem so se pa tudi njej bliščale v očeh svetle solze.

„Jaz končam to borno življenje“, nadaljuje starka. „Nisem ti še vsega povedala; . . . veliko stvari še teži moje srce.“

„Pomirite se, Juana. Nisem mislila, da ste tako slabi, zato nisem takoj prišla. Zdaj lahko poveste vse, ker vas teži.“

„Ne maram več ozdraveti; želim umreti . . . Poklicala sem te, da me naučiš moliti in se skesano spovedati. Povej mi, kaj naj storim, da postanem vredna in Bogu dopadljiva?“

„Kako rada, ljuba Juana“, odgovori sestra in v srcu se ji oživi plamen radosti; „kako rada ti govorim o Bogu. To ravno sem toliko časa želela.“

„Takrat, ko si me porinila siloma v kapelico, da bi pogledala ono gospo, . . . jaz sem jo videla. Da, videla sem jo, in mi je dala znamenje, naj se ji približam . . . Ko sem stopila bližje, me je poklicala po imenu. Takrat nisem umela, kaj to pomeni, toda pozneje, ko sem vedno sanjala o oni lepi gospej, se mi je um razsvetlil. Prosila me je tudi, naj postanem njena prijateljica, naj prejmem Boga v svoje srce. Jaz sem odgovorila, da ne razumem njenih besed, in ona mi je velela, naj se obrnem do sestre Terezije. Nikomur nisem tega odkrila. Govorim resnico in te ne varam. Nauči me torej, kaj naj storim, ker sem slaba in želim kmalu umreti.“

Goreča sestra jo je začela pripravljati za zakrament sv. pokore. „Ali smem sedaj poklicati očeta?“ jo slednjič vpraša Terezija.

„Da, da, naj le pride; samo star naj bo, ker moji grehi so jako stari.“ Ko je bolnica to izgovorila, je povzdignila svoje roke proti nebu in glasno prosila Boga odpuščanja.

Spovednik je prihitel. Žena Juana se je med jokom in zdihovanjem obtožila grehov in očistila svojo dušo.

„Kajne Juana, sedaj ste zadovoljni?“ jo vpraša sestra.

„Oh pa kako! Zdaj ko sem postala čista in lepa, ko je Bog postal moj oče, ne maram slišali več o tem svetu. Pričakujem le še trenutka, da me Bog vzame k sebi. Želim, da me večkrat obiščeš in mi govoriš o Bogu o Mariji in mi pomagaš umreti. Reci očetu, naj me pokoplje po kristjanskem obredu."

Že drugi dan je srečna indijanka zapustila borno kočo in se preselila v naročje Najvišjega. Neskončno božje usmiljenje je razgnalo temo nevednosti, in Marija pomočnica jo je oprostila vezij paganstva in ji pokazala bližč prave vere.

Salezijanske novice.

Nova šola s pravico javnosti. — Nižja in višja gimnazija, kakor tudi učiteljski oddelek v Valsaličah pri Turinu je dobil pravico javnosti.

Monsign. Cagliero. — Nadškof Janez Cagliero, dolgoletni salezijanski misijonar v Patagoniji, je radi slabega zdravja moral ostati v Rimu.

Božičnica. — Kakor vsako leto odkar so salezijanci v Ljubljani, tako so tudi letošnje leto hotele blagodušne gospe ljubljanske napraviti salezijanskemu zavodu lepo božičnico. Božičnica se je vršila v domačem gledališču. Visoko drevo polno lučic, okraskov in sladčic se je bogato vzdigovalo na levi strani gledališkega odra. Pred odrom ste stali dve dolgi mizi polni daril za zavod in za gojence. V sredini je bil sedež za presvitlega knezoškofa ljubljanskega, ki je v svoji naklonjenosti hotel počastiti zavod s svojo prisotnostjo. Lepo število odličnih gospodov in gospa je docela polnilo sobano.

Dobro so se obnesli igralci. Uprizorili so nekaj prizorov iz zanimive igre „V Izraelu", ki ima lepo zvezo z božičnimi prazniki. Upamo, da bomo v kratkem mogli pokazati celo igro. Tudi začetna godba je brez strahu nastopala.

Ob tej priliki izreka vodstvo zavoda najiskrenejšo zahvalo vsem darovalcem, ki so s svojo radodarnostjo tako živo pokazali naklonjenost do salezijancev. Še posebno zahvalo pa izreka onim plemenitim gospem, ki so, neglede na velik trud, po cele dneve nabirale darove za salezijansko božičnico. Bog naj poplača blagim gospem in naj jih ohrani še dolgo v podporo salezijanskemu zavodu.

Dobrohotnost sv. očeta. — Čujemo z veseljem, da je sv. oče Pij X. obdaroval z lepim darom salezijansko šolo sv. Filipa v Kataniji. Poslal je umetno izdelano srebrno uro s papeževim grbom, okrog katerega so vtisnjene besede: Filiorum pietati Patris amor. Temu daru je pridružil tri lepe svetinje: zlato, srebrno in bronasto. Te svetinje bodo koncem šolskega leta razdelili med najboljše učence.